

Βρυξέλλες, 7 Νοεμβρίου 2025
(OR. en)

10604/1/25
REV 1

Διοργανικοί φάκελοι:
2025/0172 (COD)
2025/0176 (COD)
2025/0177 (COD)

SIMPL 60
ANTICI 68
INDEF 64
MAP 24
CSC 317
ENV 574
COMPET 589
ENT 108
MI 439
CHIMIE 57
CODEC 869
EDA

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2025) 820 final/2

Θέμα: ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 820 final/2.

συνημμ.: COM(2025) 820 final/2

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 17.6.2025
COM(2025) 820 final/2

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα

{SWD(2025) 820 final}

Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει σοβαρή και διογκούμενη απειλή. Ο μόνος τρόπος να διασφαλίσουμε την Ευρωπαϊκή ειρήνη είναι η ετοιμότητα αποτροπής εκείνων που θέλουν να μας βλάψουν. Οι σφοδρές συγκρούσεις επέστρεψαν στην Ευρώπη, και η διεθνής τάξη που δημιουργήθηκε μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και τον Ψυχρό Πόλεμο τίθεται υπό αμφισβήτηση. Όπως επισημαίνεται στην κοινή λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030 ⁽¹⁾ (στο εξής: λευκή βίβλος), «μια νέα διεθνής τάξη θα διαμορφωθεί κατά το δεύτερο ήμισυ της τρέχουσας δεκαετίας και μετά. Εάν δεν διαμορφώσουμε αυτή τη διεθνή τάξη —τόσο στην περιοχή μας όσο και πέραν αυτής— θα είμαστε παθητικοί αποδέκτες του αποτελέσματος αυτής της περιόδου διακρατικού ανταγωνισμού με όλες τις αρνητικές συνέπειες που θα μπορούσαν να προκύψουν, συμπεριλαμβανομένης της πραγματικής προοπτικής ενός γενικευμένου πολέμου.»

Στον σημερινό κόσμο που εξελίσσεται ταχύτατα, το τοπίο της ασφάλειας έχει αλλάξει. Οι απειλές που αντιμετωπίζουμε είναι μεγαλύτερες, πιο παγκόσμιες, και κυμαίνονται από ισχυρά δίκτυα οργανωμένου εγκλήματος και την τρομοκρατία έως υβριδικές απειλές που τροφοδοτούνται με παραπληροφόρηση, φόβο και δολιοφθορές στις υποδομές μας που έχουν ζωτική σημασία, συχνά από εχθρικούς ξένους κρατικούς παράγοντες. Πρόκειται για άμεσες απειλές ενάντια στον τρόπο ζωής μας και την ικανότητά μας να επιλέγουμε το μέλλον μας μέσω δημοκρατικών διαδικασιών. Παρότι η Ένωση δεν βρίσκεται σε πόλεμο, λόγω της σφοδρής σύγκρουσης που μαίνεται στα σύνορά της και της επιθετικής στάσης της Ρωσίας, η Ευρώπη αντιμετωπίζει μια κατάσταση που δεν είναι ειρηνική, ενώ ούτε η ασφάλεια ούτε ο στόχος μας να οικοδομήσουμε ένα μέλλον χωρίς εξαναγκασμούς και επιθέσεις μπορούν να θεωρούνται δεδομένα. Είδαμε πώς η Ρωσία χρησιμοποιεί ως όπλο τις εξαγωγές αερίου προκαλώντας αβεβαιότητες όσον αφορά τον εφοδιασμό και απότομες αυξήσεις των τιμών, καθώς και πώς στοχεύει σκόπιμα τις ενεργειακές υποδομές στην Ουκρανία. Η ασφάλειά μας βασίζεται στην ετοιμότητά μας τόσο σε πολιτικό όσο και σε στρατιωτικό επίπεδο ⁽²⁾.

Σύμφωνα με αξιολογήσεις απειλών που έχουν διενεργήσει διάφορες υπηρεσίες πληροφοριών της ΕΕ, η Ρωσία έχει αυξήσει κατακόρυφα την ικανότητά της να παράγει στρατιωτικό εξοπλισμό και θα έχει τις στρατιωτικές δυνατότητες για να δοκιμάσει την ενότητα των δυτικών χωρών και την αποτελεσματικότητα του άρθρου 5 της Συνθήκης του Βόρειου Ατλαντικού και του άρθρου 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός των επόμενων τριών έως πέντε ετών. Αυτό απαιτεί στροφή προς μια νοοτροπία αμυντικής ετοιμότητας και άμεση εντατικοποίηση των προσπαθειών για την αποκατάσταση της αμυντικής ετοιμότητας και της αποτροπής έως το 2030. Στο πλαίσιο αυτό, ως αμυντική ετοιμότητα θα πρέπει να νοείται η ικανότητα της αμυντικής βιομηχανίας των κρατών μελών και της Ένωσης να προβλέπουν, να προλαμβάνουν και να ανταποκρίνονται σε κρίσεις που σχετίζονται με την άμυνα. Η αμυντική ετοιμότητα βασίζεται στη διαθεσιμότητα της αμυντικής βιομηχανικής ικανότητας που είναι απαραίτητη για την απόκτηση και τη διατήρηση των πόρων, των δυνατοτήτων και των υποδομών που χρειάζονται για την αποτελεσματική και ευέλικτη αντιμετώπιση κρίσεων

⁽¹⁾ Κοινή Λευκή Βίβλος για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030 JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

⁽²⁾ Η στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας έχει σκοπό να ενισχύσει την ανθεκτικότητα της ΕΕ παρέχοντάς της τις ικανότητες που απαιτούνται για την πρόβλεψη και τη διαχείριση όλων των απειλών και κινδύνων. Ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας [JOIN(2025) 130 final της 26.3.2025].

και τις σχετικές δράσεις των κρατών μελών και για την αποτροπή πιθανών απειλών μέσω ουσιαστικής ετοιμότητας.

Η ανασυγκρότηση της ευρωπαϊκής άμυνας απαιτεί, ως πρώτο βήμα, μαζικές επενδύσεις επί μεγάλο χρονικό διάστημα, με πνεύμα αλληλεγγύης και συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, και στο πλαίσιο στρατηγικών συμμαχιών εντός του NATO και με ομόφρονες τρίτες χώρες. Είναι βασικό να επιταχύνουμε τις εργασίες σε όλους τους άξονες για να ενισχύσουμε επείγοντως την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη θα έχει ισχυρή και επαρκή ευρωπαϊκή αμυντική θέση το αργότερο έως το 2030.

Για την οικοδόμηση μιας πραγματικά ανεξάρτητης Ευρώπης, είναι απολύτως απαραίτητο να αναπτυχθεί μια νέα μορφή *Pax Europaea* για τον 21ο αιώνα, την οποία θα διαμορφώνει και θα διαχειρίζεται η ίδια η Ευρώπη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, στο πλαίσιο μιας άνευ προηγουμένου δράσης, η Ένωση επιτρέπει στα κράτη μέλη να συγκεντρώσουν έως και 800 δισ. EUR για τις πρόσθετες αμυντικές δαπάνες τους με σκοπό την προάσπιση της ειρήνης κατά την επόμενη τετραετία στο πλαίσιο του σχεδίου ReArm Europe / Ετοιμότητα έως το 2030. Περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη έχουν ζητήσει την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, αξιοποιώντας την ευελιξία αυτή για να αυξήσουν σημαντικά τις αμυντικές τους δαπάνες. Σε συνέχεια της πρόσκλησης που απηύθυνε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επιτάχυνση των εργασιών σε όλους τους άξονες με σκοπό την αποφασιστική ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητας της Ευρώπης εντός της επόμενης πενταετίας⁽³⁾, το παρόν Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα θα στηρίξει τις προσπάθειες που κάνουν τα κράτη μέλη για να ενισχύσουν τη βιομηχανική βάση στον τομέα της άμυνας και τη συνολική αμυντική ετοιμότητα και ευελιξία της ΕΕ έως το 2030, δημιουργώντας τις αναγκαίες συνθήκες για την εμπροσθοβαρή πραγματοποίηση επενδύσεων σε αμυντικές δυνατότητες, διασφαλίζοντας έτσι την αναγκαία προβλεψιμότητα στη βιομηχανία και μειώνοντας τη γραφειοκρατία.

Το μέγεθος της απαιτούμενης προσπάθειας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σημαντική και χρόνια υστέρηση των επενδύσεων στον τομέα της άμυνας κατά τις τελευταίες δεκαετίες και το σωρευτικό επενδυτικό κενό στον τομέα της άμυνας των κρατών μελών. Το παράδειγμα των πυρομαχικών βαρέος πυροβολικού καταδεικνύει με σαφήνεια τα προβλήματα που έχουν προκύψει από την επί δεκαετίες υστέρηση των επενδύσεων. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη θα αντιμετωπίσουν κρίσιμες ελλείψεις σε περίπτωση σφοδρών συγκρούσεων. Επιπλέον, τα ήδη περιορισμένα αποθέματα έχουν εξαντληθεί περαιτέρω λόγω της στρατιωτικής στήριξης που παρέχεται στην Ουκρανία. Λόγω της χαμηλής ζήτησης, οι παραγωγικές δυνατότητες της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας μειώθηκαν σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες, γεγονός που περιορίζει σε τεράστιο βαθμό την ικανότητα των κρατών μελών να αναπληρώνουν γρήγορα τα αποθέματα και να αποκαθιστούν μια ουσιαστική και αξιόπιστη αμυντική θέση.

Μια πραγματικά λειτουργική αγορά αμυντικού εξοπλισμού σε επίπεδο ΕΕ, η οποία θέτει την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα στο επίκεντρο της ανανέωσης της Ευρώπης, είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος προκειμένου τα κράτη μέλη να ανεφοδιάσουν τα οπλοστάσιά τους και να ενισχύσουν την ετοιμότητά τους σε περίπτωση σύγκρουσης. Αυτό ισχύει διότι διασφαλίζει τρία βασικά οφέλη. Πρώτον, δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποδεσμεύουν οικονομίες κλίμακας, καθιστώντας τα ικανά να επωφεληθούν από μια ευρεία και σταθερότερη αμυντική αγορά. Δεύτερον, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε

(3) Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, 20 Μαρτίου 2025.

όλους τους προμηθευτές της ΕΕ, μειώνει την εξάρτησή τους από προμηθευτές τρίτων χωρών, γεγονός που αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα στο σημερινό γεωπολιτικό τοπίο και διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της στρατηγικής ανεξαρτησίας της Ένωσης. Τρίτον, υποστηρίζει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας, διασφαλίζοντας ότι οι αμυντικές δαπάνες συμβάλλουν στην ενίσχυση και την ανάπτυξη ολόκληρης της βιομηχανίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το ισχύον κανονιστικό περιβάλλον της Ένωσης, το οποίο εγκρίθηκε σε καιρό ειρήνης, δεν είναι πλήρως προσαρμοσμένο στον στόχο για την ανάπτυξη των αναγκαίων δυνατοτήτων και της στρατιωτικής ετοιμότητας που απαιτούνται για την αξιόπιστη αποτροπή ένοπλων επιθέσεων και τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής και ταχείας ανάπτυξης των αναγκαίων μεγάλων επενδύσεων που αναφέρονται ανωτέρω. Αρκετές νομοθετικές πράξεις της ΕΕ που δεν αφορούν την άμυνα δεν ευνοούν τη διευκόλυνση της πραγματοποίησης από την ευρωπαϊκή τεχνολογική και βιομηχανική βάση στον τομέα της άμυνας μακροπρόθεσμων επενδύσεων σε αμυντικές δυνατότητες που είναι αναγκαίες για την αποτροπή απειλών και την εγγύηση της ασφάλειας της Ένωσης και των πολιτών της. Η ευρωπαϊκή τεχνολογική και βιομηχανική βάση στον τομέα της άμυνας είναι ένας εξαιρετικά εξειδικευμένος τομέας, ο πρωταρχικός στόχος του οποίου δεν είναι καθαρά οικονομικός. Εστιάζει στις ανάγκες των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών, παρέχοντας το απαιτούμενο επίπεδο τεχνικών επιδόσεων, εγκαίρως, με τον απαιτούμενο όγκο και με ανταγωνιστικό κόστος. Το κανονιστικό πλαίσιο της Ένωσης θα πρέπει να είναι κατάλληλο για τον στόχο της αμυντικής ετοιμότητας, δίνοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επενδύουν, να κατασκευάζουν, να διεξάγουν έρευνα και να παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, να εγκρίνουν έργα και να εξασφαλίζουν προμήθειες με ταχύ και ευέλικτο ρυθμό, με παράλληλη τήρηση των υψηλών ερευνητικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προτύπων λόγω των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως σε αυτούς τους τομείς. Η ουσιαστική απλούστευση των διαδικασιών και η άρση του κανονιστικού και διοικητικού φόρτου σε όλους τους τομείς είναι απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να επιταχυνθεί η αύξηση της ευρωπαϊκής βιομηχανικής παραγωγής στον τομέα της άμυνας, ώστε να επιτευχθούν γρήγορα τα επίπεδα παραγωγικής ικανότητας που είναι απαραίτητα για την προετοιμασία για σφοδρές συγκρούσεις, και, ως εκ τούτου, για την αποτροπή τέτοιων συγκρούσεων.

Επιπλέον, η τεράστια αυτή προσπάθεια αποτελεί ευκαιρία για τον εκσυγχρονισμό των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών και την ενίσχυση των επενδύσεων της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας. Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η επιτάχυνση του ρυθμού με τον οποίον εξελίσσεται η στρατιωτική τεχνολογία και ο κίνδυνος ταχείας απαξίωσής της, όπως καταδεικνύεται από τη συνεχιζόμενη ρωσική σφοδρή επίθεση κατά της Ουκρανίας και τη διείσδυση ανατρεπτικών τεχνολογιών στις αλυσίδες εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις στον τομέα της άμυνας θα είναι ανθεκτικές στις μελλοντικές εξελίξεις και να αποδεδειγτούν οι δυνατότητες για καινοτομία της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας, είναι σημαντικό να προωθηθούν οι κύκλοι της καινοτομίας, ιδίως με την περαιτέρω απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών για συνεργατική έρευνα και ανάπτυξη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας (στο εξής: ΕΤΑ) ⁽⁴⁾. Επιπλέον, η στήριξη των νεοφυών και των αναπτυσσόμενων νέων επιχειρήσεων είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της καινοτομίας και της

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092: (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149).

ανταγωνιστικότητας στην ΕΕ, ιδίως με το άνοιγμα του Accelerator του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ), της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (στο εξής: STEP) και του Ταμείου «Scaleup Europe» σε τεχνολογίες διπλής χρήσης και αμυντικές τεχνολογίες.

Κατά την ενίσχυση της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας, πρέπει να αντικατοπτρίζεται καλύτερα η δυνητική διπλή χρήση βασικών τεχνολογιών και υλικών. Η ψηφιακή τεχνολογία, τα προηγμένα ηλεκτρονικά, η συνδεσιμότητα και τα χημικά προϊόντα —όλα αυτά αποτελούν κρίσιμα στοιχεία του θεματολογίου της Ένωσης για την ανταγωνιστικότητα, καθώς και για την ανθεκτικότητά της στον τομέα της άμυνας. Η στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να ενσωματώσει τον προβληματισμό για τη διπλή χρήση σε όλες τις επενδύσεις της σε υποδομές, καθώς και στον σχεδιασμό των ικανοτήτων της, όπως η στρατιωτική κινητικότητα, οι μαζικές εκκενώσεις, οι ασφαλείς επικοινωνίες και συνδεσιμότητα, η ασφάλεια στη θάλασσα, οι ικανότητες στον κυβερνοχώρο, και τα διαστημικά περιουσιακά στοιχεία και υπηρεσίες. Προκειμένου να προωθηθούν οι εν λόγω συνέργειες μεταξύ της μη στρατιωτικής και της αμυντικής καινοτομίας και να διασφαλιστεί η ανάπτυξη κρίσιμων αλυσίδων αξίας και εφοδιασμού, τα μέτρα απλούστευσης που εγκρίνονται μέσω της παρούσας πρωτοβουλίας θα εφαρμόζονται στις τεχνολογίες και τα υλικά διπλής χρήσης, κατά περίπτωση.

Στην παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή, βασιζόμενη στην πείρα που διαθέτει και στις απόψεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο εκτεταμένων δημόσιων διαβουλεύσεων, υποβάλλει φιλόδοξες προτάσεις για την απλούστευση της νομοθεσίας και των προγραμμάτων που αφορούν ειδικά την άμυνα, καθώς και νόμων που δεν αφορούν ειδικά την άμυνα, ώστε να αρθούν οι κανονιστικοί φραγμοί και να διευκολυνθούν η αμυντική ετοιμότητα και η δημιουργία βιομηχανικής βάσης της ΕΕ. Η παρούσα ανακοίνωση προτείνει επίσης σαφέστερες ερμηνείες των διαθέσιμων παρεκκλίσεων που προβλέπονται στις νομοθετικές πράξεις της ΕΕ, τις οποίες τα κράτη μέλη ενδέχεται να μην έχουν αξιοποιήσει πλήρως.

1. Αμυντική νομοθεσία και αμυντικά βιομηχανικά προγράμματα της ΕΕ

Συμβάσεις στον τομέα της άμυνας

Η οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας που έχουν ευαίσθητο χαρακτήρα⁽⁵⁾ αποσκοπεί στη διασφάλιση των συνθηκών για τη λειτουργία μιας αγοράς αμυντικών προϊόντων σε επίπεδο ΕΕ. Ωστόσο, τα ενδιαφερόμενα μέρη συχνά θεωρούν ότι οι διαδικασίες στο πλαίσιο της οδηγίας είναι υπερβολικά περίπλοκες και επαχθείς, ώστε απαιτούνται δυσανάλογοι πόροι από μέρους των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να απλουστευθούν οι διατάξεις της οδηγίας, ενώ παράλληλα να διασφαλίζεται η επίτευξη των στόχων της, ιδίως με πιο εξορθολογισμένες και πιο αποτελεσματικές διαδικασίες για τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας. Αυτό θα δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εστιάσουν στις πλέον κρίσιμες

⁽⁵⁾ Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

συμβάσεις, να καταναείμουν τους πόρους αποτελεσματικότερα, καθώς επίσης να μειώσουν τον διοικητικό φόρτο για τη βιομηχανία.

Παρότι έχει προγραμματιστεί να αναθεωρηθεί πλήρως η οδηγία το 2026, οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να απλουστευθούν από τώρα δεδομένου ότι αποτελεί επείγουσα ανάγκη και προτεραιότητα για την Ευρώπη η ανοικοδόμηση της άμυνάς της, η διασφάλιση αυξημένης ευελιξίας για τις κοινές προμήθειες από διάφορα κράτη μέλη και η ενίσχυση της προμήθειας καινοτόμων λύσεων που είναι απαραίτητες για την επίτευξη αμυντικής ετοιμότητας έως το 2030. Η διαθεσιμότητα δημόσιων συμβάσεων και η μακροπρόθεσμη προβλεψιμότητα της ζήτησης αποτελούν τους σημαντικότερους παράγοντες για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της βιομηχανίας και την επίτευξη των στόχων αμυντικής ετοιμότητας. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή προτείνει να αυξηθούν τα κατώτατα όρια εφαρμογής της οδηγίας στο ποσό των 900 000 EUR για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών. Έτσι θα εξαιρεθούν πολυάριθμες μικρότερες συμβάσεις από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, οι οποίες έχουν ασήμαντο αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά, αλλά διασφαλίζουν τη βελτίωση της οικονομικής αποτελεσματικότητας για τα κράτη μέλη και τους αιτούντες λόγω της μείωσης του διοικητικού και οικονομικού φόρτου.

Οι χαμηλές και κατακερματισμένες αμυντικές δαπάνες των κρατών μελών για την καινοτομία επηρεάζουν αρνητικά αναδυόμενες ανατρεπτικές τεχνολογίες που είναι ζωτικής σημασίας για τις μελλοντικές αμυντικές δυνατότητες. Η διευκόλυνση της προμήθειας καινοτόμων λύσεων θα συμβάλει στον μετασχηματισμό της άμυνας μέσω ανατρεπτικής καινοτομίας, καθώς οι νέες τεχνολογίες μεταβάλλουν ριζικά τη φύση του πολέμου σε διάφορους τομείς (π.χ. τεχνητή νοημοσύνη, υπολογιστικό νέφος και κβαντική υπολογιστική, προηγμένη και ασφαλής συνδεσιμότητα, αυτόνομα συστήματα). Η νέα δυνατότητα για απευθείας προμήθεια καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που προκύπτουν από παράλληλα και ανταγωνιστικά ερευνητικά έργα τα οποία ανατίθενται από τα κράτη μέλη είναι κατάλληλη για τα πλέον πρωτοποριακά έργα έρευνας και ανάπτυξης στο πλαίσιο των οποίων δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα κατά την έναρξη των δημόσιων συμβάσεων έρευνας και ανάπτυξης. Σε συνδυασμό με ταχύτερες προϋποθέσεις για καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις και καινοτόμα συνεργατικά έργα, μεταξύ άλλων μέσω της εισαγωγής της απλουστευμένης διαδικασίας σύμπραξης καινοτομίας και διευκρινίσεων σχετικά με την προμήθεια των αποτελεσμάτων των έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ETA, η δυνατότητα αυτή θα στηρίξει την απρόσκοπτη μετάβαση από την έρευνα στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, δίνοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αξιοποιούν γρήγορα καινοτόμες λύσεις που αναπτύσσονται μέσω των έργων αυτών.

Ο απαιτητικός ρυθμός με τον οποίον επί του παρόντος τα κράτη μέλη πρέπει να ανεφοδιάζουν τα οπλοστάσιά τους απαιτεί επίσης την προσφυγή σε ήδη διαθέσιμα αμυντικά προϊόντα. Για να μπορούν τα κράτη μέλη να προμηθεύονται με ταχύτητα πανομοιότυπο άμεσα διαθέσιμο εξοπλισμό, η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύψει προσωρινά και την κοινή προμήθεια και συντήρηση. Έτσι τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να διασφαλίσουν τη συγκέντρωση πόρων και να επωφεληθούν από οικονομίες κλίμακας για την ταχεία απόκτηση εξοπλισμού και δυνατοτήτων. Αυτό συμπληρώνει την υφιστάμενη ευελιξία που ενσωματώνεται στην οδηγία για επείγουσες ανάγκες λόγω κρίσης, η οποία περιλαμβάνει επιβλαβή γεγονότα που αναμένονται στο μέλλον ⁽⁶⁾,

⁽⁶⁾ Ο ορισμός της «κρίσης» στο άρθρο 1 σημείο 10 της οδηγίας 2009/81/EK περιλαμβάνει σενάρια στα οποία «επιβλαβές γεγονός θεωρείται επικείμενο».

συμπεριλαμβανομένων σφοδρών συγκρούσεων στα σύνορα της ΕΕ και βάσιμων απειλών για την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της.

Η πρόσθετη ευελιξία στις συμφωνίες-πλαίσια με παρατεταμένη διάρκεια έως 10 έτη και άνοιγμα σε άλλα κράτη μέλη, όπως προτείνεται στον κανονισμό σχετικά με το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (στο εξής: EDIP) ⁽⁷⁾, θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να επιτύχουν ταχύτερα τους στόχους τους όσον αφορά τις δυνατότητες, με μειωμένο κόστος και ενισχυμένη διαλειτουργικότητα. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν επείγοντως τους εθνικούς κανόνες τους για τις δημόσιες συμβάσεις ώστε να αρθούν οι πρόσθετες επιβαρύνσεις για τους συμμετέχοντες στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων («κανονιστικός υπερθεματισμός»). Η κατάργηση των υποχρεώσεων υποβολής στατιστικών στοιχείων για τα κράτη μέλη θα μειώσει τη γραφειοκρατία, ενώ η εφαρμογή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση ⁽⁸⁾ στον αμυντικό τομέα θα αποσαφηνιστεί κατά την αξιολόγηση της οδηγίας το 2026.

Ενδοενωσιακές μεταφορές αμυντικών προϊόντων

Οι ταχείες μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Ένωσης είναι απαραίτητες για την κινητοποίηση του πλήρους βιομηχανικού και τεχνολογικού δυναμικού σε ολόκληρη την Ένωση και την επίτευξη συνεργειών, οικονομιών κλίμακας και καινοτομίας, καθώς και για την εγγύηση της ασφάλειας του εφοδιασμού. Τα ενδιαφερόμενα μέρη στη δημόσια διαβούλευση επισήμαναν την έλλειψη εναρμόνισης των συστημάτων ελέγχου των κρατών μελών, την ανεπαρκή χρήση των γενικών αδειών μεταφοράς [οι οποίες αποτελούν το βασικό εργαλείο απλούστευσης ⁽⁹⁾ που προβλέπεται στην οδηγία] και ζήτησαν την άρση της πολυπλοκότητας και των καθυστερήσεων που συνδέονται με τον έλεγχο των ενδοενωσιακών μεταφορών. Επισήμαναν επίσης τα σημεία συμφόρησης που οφείλονται στην έλλειψη έγκαιρης έγκρισης των μεταφορών κατά την υλοποίηση έργων του ΕΤΑ και στον μεγάλο φόρτο διαχείρισης πολλαπλών εθνικών πιστοποιητικών τελικού χρήστη ή σε άλλες μορφές περιορισμών που αφορούν την απαγόρευση των ενδοενωσιακών μεταφορών.

Όσον αφορά τις αρμοδιότητες που ορίζονται στις Συνθήκες, η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη για την απλούστευση των μεταφορών αμυντικών προϊόντων προς τις ένοπλες δυνάμεις των κρατών μελών, των μεταφορών στο πλαίσιο αλυσίδων εφοδιασμού και των μεταφορών στο πλαίσιο έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, καθώς και της διαχείρισης των πιστοποιητικών τελικού χρήστη. Οι προτεινόμενες αλλαγές θα μειώσουν σημαντικά τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων και θα περιορίσουν τη γραφειοκρατία για τους συμμετέχοντες σε έργα του ΕΤΑ. Τα κράτη μέλη έχουν τη

⁽⁷⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία και πλαισίου μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση της έγκαιρης διαθεσιμότητας και προμήθειας αμυντικών προϊόντων («EDIP»), [5.3.2024, COM(2024) 150 final].

⁽⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 231 της 20.9.2023, σ. 1).

⁽⁹⁾ Οι γενικές άδειες μεταφοράς καθιστούν δυνατή την αντικατάσταση του εκ των προτέρων ελέγχου (έλεγχος πριν από τη μεταφορά) με τον εκ των υστέρων έλεγχο (έλεγχος μετά τη μεταφορά). Η αλλαγή αυτή καθιστά δυνατή κατά κανόνα την εκτέλεση της μεταφοράς εντός μίας έως τριών ημερών. Αντιθέτως, ο μέσος χρόνος που απαιτείται για την εκ των προτέρων διεκπεραίωση μιας απλής μεμονωμένης άδειας μεταφοράς από τις ελεγκτικές αρχές μπορεί να εκτιμηθεί περίπου σε 6-7 εβδομάδες, ενώ οι διαδικασίες αδειοδότησης συχνά απαιτούν πολύ περισσότερο χρόνο.

δυνατότητα να εξαιρούν περαιτέρω κατηγορίες μεταφορών από την υποχρέωση προηγούμενης έγκρισης και παροτρύνονται να διευρύνουν τη χρήση των γενικών αδειών μεταφοράς και να επεκτείνουν και να εναρμονίσουν το πεδίο εφαρμογής τους. Η διέυρυνση του οφέλους που προκύπτει από τις γενικές άδειες μεταφοράς για τις μεταφορές από πιστοποιημένες εταιρείες θα παράσχει κίνητρα για την πιστοποίηση των εταιρειών και την εφαρμογή αυστηρών προγραμμάτων συμμόρφωσης για τον έλεγχο των ενδοενοσιακών μεταφορών, ενώ παράλληλα θα μειώσει σημαντικά τον διοικητικό τους φόρτο. Προκειμένου να διευκολυνθούν οι διασυνοριακές συναλλαγές στις αλυσίδες εφοδιασμού και να επιταχυνθεί η αύξηση της παραγωγής, σύμφωνα με την οδηγία για τις ενδοενοσιακές μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας⁽¹⁰⁾, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να αποφεύγουν να επιβάλουν εξαγωγικούς περιορισμούς στις μεταφορές κατασκευαστικών στοιχείων που πρόκειται να ενσωματωθούν σε ένα τελικό προϊόν σε άλλο κράτος μέλος και δεν μπορούν να επανεξαχθούν χωριστά, τουλάχιστον με την εφαρμογή της αρχής de minimis που χρησιμοποιείται ήδη από ορισμένα κράτη μέλη. Τέλος, η Επιτροπή προτείνει να απλουστευθούν οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων για τις άυλες μεταφορές τεχνολογίας.

Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας

Το ETA είναι το μόνο μέσο της ΕΕ που στηρίζει τη συνεργατική έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της άμυνας. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του Ταμείου από την Επιτροπή και οι εκτεταμένες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη επιβεβαίωσαν τη συνολική αποτελεσματικότητα και συνάφειά του, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη για περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών και μείωση του διοικητικού φόρτου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει τη διασφάλιση περαιτέρω ευελιξίας στην εφαρμογή του ETA.

Η Επιτροπή προτείνει να αποσαφηνιστούν και να απλουστευθούν τα κριτήρια ανάθεσης για την αξιολόγηση των προτάσεων και εισάγει τη δυνατότητα επιλογής μόνο των πλέον συναφών κριτηρίων ανάθεσης με βάση τους στόχους των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, καθιστώντας έτσι τη διαδικασία αξιολόγησης ταχύτερη, πιο ευέλικτη και λιγότερο επαχθή. Η δυνατότητα υλοποίησης του ETA μέσω ετήσιων ή πολυετών προγραμμάτων εργασίας, σε συνδυασμό με την αποσαφήνιση των κανόνων για τις απευθείας αναθέσεις, καθώς και μέσω ευρύτερων δυνατοτήτων έμμεσης διαχείρισης, θα διασφαλίσει αυξημένη ευελιξία και προβλεψιμότητα κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων του ETA με ευπροσάρμοστη διαδικασία διαχείρισης και μείωση του διοικητικού φόρτου. Σε συνέχεια της πρότασης για τέταρτο τομέα επενδύσεων για αμυντικές τεχνολογίες στο πλαίσιο της STEP⁽¹¹⁾, η Επιτροπή προτείνει απλουστεύσεις όσον αφορά τις προεμπορικές προμήθειες και τα δικαιώματα πρόσβασης των συγχρηματοδοτούντων κρατών μελών στα αποτελέσματα αναπτυξιακών έργων, με στόχο την όσο το δυνατόν ταχύτερη υλοποίηση και λειτουργία των έργων του ETA που προκύπτουν, ώστε να ενισχυθούν η καινοτομία και οι ανατρεπτικές τεχνολογίες στον τομέα της άμυνας.

⁽¹⁰⁾ Άρθρο 4 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/EK και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241: PE/11/2024/REV/1: ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024.

Τέλος, η Επιτροπή θα θεσπίσει πρόσθετα μέτρα για την επιτάχυνση της αξιολόγησης των προτάσεων και τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης και την έκδοση πληρωμών, όπως αύξηση του ποσοστού των υπεργολαβιών (άνω του 30 %), παράταση της ισχύος των αξιολογήσεων ελέγχου κυριότητας για τους δικαιούχους από 18 σε τουλάχιστον 36 μήνες και εισαγωγή τυποποιημένης ρήτρας μη επαναμεταφοράς. Προκειμένου να καλυφθούν οι εκκλήσεις των ενδιαφερόμενων μερών για ένα απλό και ασφαλές σύστημα ανταλλαγής εμπιστευτικών και ευαίσθητων πληροφοριών, αναπτύσσεται σταδιακά το σύστημα SUE (Secret de l'Union Européenne) μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και της βιομηχανίας ώστε να καταστεί διαθέσιμο για όλα τα κράτη μέλη στις αρχές του 2026, μόλις ολοκληρωθούν οι αναγκαίες διαδικασίες διαπίστευσης και αποδοχής από τα κράτη μέλη, ενώ διερευνάται η δημιουργία διαβαθμισμένου υπολογιστικού νέφους για την ανταλλαγή πληροφοριών διαπιστευμένων έως το επίπεδο RESTREINT UE / EU RESTRICTED κατά την υλοποίηση διαβαθμισμένων έργων στον τομέα της άμυνας. Οι απλουστεύσεις που εισάγονται με το παρόν Omnibus μπορούν να εφαρμοστούν αναδρομικά σε ήδη υφιστάμενα έργα του ETA.

Σύμφωνα με τη λευκή βίβλο, με την οποία ζητείται να αυξηθεί η συμμετοχή της Ουκρανίας στις δράσεις του ETA και να ενισχυθεί η συνεργασία ΕΕ–Ουκρανίας, οι δαπάνες για τις δραστηριότητες δοκιμών που διεξάγονται στην Ουκρανία θα πρέπει να καταστούν επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ETA. Αυτό θα δώσει στην ευρωπαϊκή τεχνολογική και βιομηχανική βάση στον τομέα της άμυνας τη δυνατότητα να αξιοποιήσει την ενεργό πολεμική κατάσταση της Ουκρανίας για τη διενέργεια δοκιμών (δυνατότητες ταχέων δοκιμών, 24ωρες δοκιμές και δοκιμές στο πεδίο της μάχης), καθώς θα είναι δυνατόν να ενσωματωθούν στην ανάπτυξη αμυντικών τεχνολογιών και προϊόντων παρατηρήσεις που λαμβάνονται ταχύτατα από έναν σύγχρονο πόλεμο ο οποίος διεξάγεται αυτήν τη στιγμή.

2. Νομοθεσία και προγράμματα της ΕΕ που δεν αφορούν την άμυνα

Εξάλειψη των σημείων συμφόρησης και πλήρης αξιοποίηση των διαδρομών για την ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητας

Οι διαδικασίες αδειοδότησης για τις βιομηχανικές επενδύσεις στον τομέα της άμυνας και τις δραστηριότητες αμυντικής ετοιμότητας είναι συχνά υπερβολικά χρονοβόρες και επαχθείς. Για να επιταχυνθούν, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία (π.χ. σχετικά με τον πολεοδομικό/χωροταξικό σχεδιασμό, τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τον θόρυβο, την προστασία των οικοτόπων και των πτηνών, τη διαχείριση των υδάτων και των αποβλήτων) συμβάλλουν στην επίτευξη αμυντικής ετοιμότητας κατά την παρούσα συγκυρία. Οι διεργασίες αυτές —οι οποίες θεσπίζονται σε καιρό ειρήνης— πρέπει πλέον να προβλέπουν ταχείες διαδικασίες έγκρισης ή αδειοδότησης προσαρμοσμένες στις επείγουσες ανάγκες αμυντικής ετοιμότητας, ώστε να διευκολυνθεί η μαζική και ταχεία αύξηση των βιομηχανικών επενδύσεων στον τομέα της άμυνας και των δραστηριοτήτων αμυντικής ετοιμότητας που απαιτούν ενισχυμένη ευελιξία και είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων αναγκών ασφάλειας.

Παρότι οι εγκρίσεις εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, το δίκαιο της Ένωσης ορίζει ορισμένους κανόνες σχετικά με τις εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των περιβαλλοντικών εκτιμήσεων. Είναι ζωτικής σημασίας να εξορθολογιστούν, να απλουστευθούν και να επιταχυνθούν όλες οι διαδικασίες

αδειοδότησης για τις βιομηχανικές επενδύσεις στον τομέα της άμυνας και τις δραστηριότητες αμυντικής ετοιμότητας, ενώ παράλληλα τηρούνται τα πρότυπα προστασίας του περιβάλλοντος και του ανθρώπου με πιο έγκαιρο τρόπο σε ολόκληρη την Ένωση. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της θέσπισης εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης που χαρακτηρίζονται από ταχύτητα και ιεράρχηση βάσει προτεραιότητας, στο πλαίσιο των οποίων θα λειτουργεί ένα ενιαίο σημείο επαφής για τη βιομηχανία, προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να επιταχυνθεί η διαδικασία αδειοδότησης για δραστηριότητες αμυντικής ετοιμότητας. Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, η Επιτροπή είναι έτοιμη να παράσχει συμβουλές και να αναπτύξει ικανότητες για τη θέσπιση του καθεστώτος ταχείας αδειοδότησης.

Η τήρηση υψηλών προτύπων προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας μέσω εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης, με παράλληλη διασφάλιση του στόχου για την αμυντική ετοιμότητα έως το 2030, είναι θεμελιώδους σημασίας. Παρότι κατά το μεγαλύτερο μέρος της η περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης περιλαμβάνει παρεκκλίσεις για τους δημόσιους στόχους, οι αποκλίνουσες ερμηνείες και εφαρμογές μεταξύ των κρατών μελών οδηγούν σε πολυπλοκότητα και αβεβαιότητα ως προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στις επενδύσεις στον τομέα της άμυνας. Η Επιτροπή διευκρινίζει δια του παρόντος ότι τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τις υφιστάμενες παρεκκλίσεις που προβλέπονται σε διάφορες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης⁽¹²⁾ για λόγους «υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος» ή «δημόσιας ασφάλειας» ή σε περίπτωση «κρίσης» προκειμένου να συμπεριλάβουν στο πεδίο εφαρμογής τους την αμυντική ετοιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και κρατικών επενδύσεων στον τομέα της άμυνας και των δραστηριοτήτων αμυντικής ετοιμότητας. Όταν εφαρμόζονται μέτρα αντιστάθμισης ή μετριασμού, τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να διασφαλίζουν την επίτευξη των στόχων της νομοθεσίας και να είναι αναλογικά όσον αφορά τα ζητήματα αμυντικής ετοιμότητας, ώστε ο στόχος της αμυντικής ετοιμότητας έως το 2030 να μπορεί να επιτευχθεί εγκαίρως. Η οδηγία για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων⁽¹³⁾ περιλαμβάνει εξαίρεση για έργα που είναι απαραίτητα για την άμυνα, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης για έργα και δραστηριότητες αμυντικής ετοιμότητας. Επιπλέον, η οδηγία για τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού⁽¹⁴⁾ και η οδηγία για τον περιορισμό

(12) Για παράδειγμα, εκείνες που περιλαμβάνονται στην οδηγία για τους οικοτόπους [οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας: (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7)], στην οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα [οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων: (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1)], στην οδηγία για τα πτηνά [οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (κωδικοποιημένη έκδοση): (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7)] και στον κανονισμό για τις μεταφορές αποβλήτων [κανονισμός (ΕΕ) 2024/1157 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για τις μεταφορές αποβλήτων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 και (ΕΕ) 2020/1056 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006: PE/84/2023/REV/1: (ΕΕ L, 2024/1157, 30.4.2024)].

(13) Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (κωδικοποίηση): (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

(14) Οδηγία 2002/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ): (ΕΕ L 37 της 13.2.2003, σ. 24).

επικίνδυνων ουσιών⁽¹⁵⁾ περιλαμβάνουν εξαίρεση για στρατιωτικούς σκοπούς, η οποία εμπεριέχει τον στόχο της αμυντικής ετοιμότητας.

Το κεκτημένο της Ένωσης για τα χημικά προϊόντα διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στη διατήρηση υψηλών επιπέδων προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, διευκολύνοντας την ελεύθερη κυκλοφορία των ουσιών στην εσωτερική αγορά, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη. Η διατήρηση υψηλών επιπέδων ασφάλειας στην εργασία και κατάλληλων εργασιακών συνθηκών είναι επίσης ζωτικής σημασίας για να καταστεί ο αμυντικός τομέας ελκυστικός ως επιλογή απασχόλησης, ενώ παράλληλα θα διασφαλίζεται η δυνατότητα επιτυχούς επίτευξης των στόχων αμυντικής ετοιμότητας.

Επί του παρόντος, το κεκτημένο της Ένωσης για τα χημικά προϊόντα δεν προβλέπει ρητά την έγκαιρη αξιολόγηση των επιπτώσεων στην αμυντική βιομηχανία κατά τις διαδικασίες απαγόρευσης ή περιορισμού χημικών ουσιών σε σχέση με τον κανονισμό για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (στο εξής: REACH)⁽¹⁶⁾. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η δυνατότητα εξαίρεσης για λόγους άμυνας προβλέπεται ήδη από τον κανονισμό REACH, αλλά ότι σε ορισμένα κράτη μέλη η εξαίρεση αυτή για λόγους άμυνας έχει εφαρμοστεί με περιοριστικό τρόπο. Επιπλέον, η εξαίρεση αυτή εφαρμόζεται και σε ad hoc βάση, η οποία δεν ευθυγραμμίζεται με τον στόχο αμυντικής ετοιμότητας έως το 2030 και τις απαιτήσεις για επείγουσα αύξηση της αμυντικής παραγωγής έως το 2030. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει τη διεύρυνση των προϋποθέσεων για τη χρήση της εθνικής εξαίρεσης στο πλαίσιο του κανονισμού REACH και παροτρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν στο πλήρες τις δυνατότητές της για την κάλυψη των αμυντικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων αμυντικής ετοιμότητας. Η επικείμενη απλούστευση του κανονισμού REACH από την Επιτροπή αποσκοπεί στη ρητή ενσωμάτωση του στόχου αμυντικής ετοιμότητας, ώστε να διασφαλιστεί ότι αξιολογούνται διεξοδικά οι ανησυχίες στον τομέα της άμυνας, συμπεριλαμβανομένων των έμμεσων επιπτώσεων στις αλυσίδες εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας. Με τον τρόπο αυτόν θα καταστεί δυνατή η έγκαιρη και πλήρης εκτίμηση του στόχου αμυντικής ετοιμότητας, συμπεριλαμβανομένων των έμμεσων επιπτώσεων στις αλυσίδες εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας. Για να διασφαλιστεί η συνοχή σε όλο το εύρος του κεκτημένου της Ένωσης για τα χημικά προϊόντα, προτείνεται να συμπεριληφθεί παρόμοια εξαίρεση στον κανονισμό για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία⁽¹⁷⁾ και στον κανονισμό για τα βιοκτόνα⁽¹⁸⁾. Όσον αφορά τον κανονισμό για

(15) Οδηγία 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό: (ΕΕ L 37 της 13.2.2003, σ. 19).

(16) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ: (ΕΕ L 396 της 30.12.2006).

(17) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

(18) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων (ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1).

τους έμμενους οργανικούς ρύπους ⁽¹⁹⁾, με τον οποίον τίθεται σε εφαρμογή η σύμβαση της Στοκχόλμης, η Επιτροπή προτείνει να αντιμετωπίζονται οι ανάγκες αμυντικής ετοιμότητας κατά τα προπαρασκευαστικά στάδια της ΕΕ πριν από τη θέσπιση απαγορεύσεων ή περιορισμών στη σύμβαση σε διεθνές επίπεδο, δεδομένου ότι σε αυτό το στάδιο μπορούν να εξεταστούν πιθανές εξαιρέσεις. Επιπροσθέτως, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για την προστασία ευαίσθητων πληροφοριών με βάση εθνικά ή ενωσιακά συμφέροντα ασφάλειας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της βιομηχανικής παραγωγικής ικανότητας της Ένωσης στον τομέα της άμυνας, προκειμένου η Ένωση να είναι σε θέση να αποκτήσει τις κρίσιμες δυνατότητες που δεν διαθέτει επί του παρόντος, η αμυντική βιομηχανία και οι ένοπλες δυνάμεις πρέπει να εισάγουν αμυντικό εξοπλισμό, κατασκευαστικά στοιχεία και πρώτες ύλες με ταχύ, ευέλικτο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο από χώρες εκτός της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τη δυνατότητα αναστολής των εισαγωγικών δασμών για ορισμένα όπλα και είδη στρατιωτικού εξοπλισμού που προέρχονται από τρίτες χώρες και τα οποία εισάγονται από τις αρχές στρατιωτικής άμυνας ή για λογαριασμό τους ⁽²⁰⁾. Επιπλέον, παράλληλα με τη συνέχιση της προώθησης και της ενίσχυσης της εγχώριας ικανότητας στο μέτρο του δυνατού, ιδίως όσον αφορά τις πρώτες ύλες, η απαλλαγή από τους δασμούς που εφαρμόζονται σε ορισμένες βιομηχανικές πρώτες ύλες ή σε ορισμένα ημικατεργασμένα προϊόντα ή κατασκευαστικά στοιχεία που εισάγονται από τρίτες χώρες ⁽²¹⁾ στο πλαίσιο του αυτόνομου καθεστώτος αναστολής δασμών και ποσοστώσεων θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της άμυνας, ώστε να ενισχυθεί η αμυντική ετοιμότητα της Ένωσης.

Οι δυνατότητες που συνεπάγονται ορισμένες τεχνολογίες όσον αφορά την απόκτηση υπεροχής στον τομέα της άμυνας, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, αποτελούν σημαντικό μοχλό που πρέπει να ενισχυθεί επειγόντως σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τεχνητή νοημοσύνη ⁽²²⁾ προωθεί την ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης σύμφωνα με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου, θεσπίζοντας κανόνες ανάλογους προς τους κινδύνους. Δεν ρυθμίζει την έρευνα πριν από τη διάθεση στην αγορά σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της άμυνας, καθώς και την ανάπτυξη και τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς ή σκοπούς που αφορούν την άμυνα ή την εθνική ασφάλεια. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να δημιουργήσουν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια, τα οποία δύνανται να στηρίζουν την ευέλικτη και ταχεία ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης υψηλού κινδύνου

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τους έμμενους οργανικούς ρύπους (αναδιατύπωση): PE/61/2019/REV/1: (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 45).

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2278 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2021, για την αναστολή των δασμών του κοινού δασμολογίου που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 για ορισμένα γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα, και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1387/2013: (ΕΕ L 466 της 29.12.2021, σ. 1), τροποποιημένος.

⁽²¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις αυτόνομες δασμολογικές αναστολές και ποσοστώσεις (ΕΕ C 363 της 13.12.2011, σ. 6).

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) PE/24/2024/REV/1: (ΕΕ L, 2024/1689, 12.7.2024).

που αφορούν στρατιωτικούς και αμυντικούς σκοπούς, ώστε να καταστεί δυνατή η νομικά ασφαλής ανάπτυξη και δοκιμή.

Διευκόλυνση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της άμυνας

Με την επιφύλαξη του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι κανόνες ανταγωνισμού εφαρμόζονται στον τομέα της άμυνας και συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ταυτόχρονα, οι εν λόγω κανόνες δεν θα πρέπει να αποτελούν εμπόδιο για την επείγουσα ενίσχυση του εν λόγω τομέα, τη συμβολή του στον στόχο της «αμυντικής ετοιμότητας έως το 2030» και την ικανότητα των κρατών μελών να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις προκλήσεις του επιδεινούμενου γεωπολιτικού περιβάλλοντος. Η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη τις ιδιαιτερότητες της αμυντικής βιομηχανίας και της ευρωπαϊκής αγοράς αμυντικού εξοπλισμού, καθώς και τη συμβολή της στον στόχο της αμυντικής ετοιμότητας κατά την επιβολή της νομοθεσίας της περί ανταγωνισμού (συγχωνεύσεις, αντιμονοπωλιακός έλεγχος και έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων).

Το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον έλεγχο των **συγχωνεύσεων** αποσκοπεί στη διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας των αγορών, μεταξύ άλλων στον τομέα της άμυνας. Η αμυντική ετοιμότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη ανταγωνιστικών αγορών που είναι σε θέση να προσφέρουν τεχνολογία αιχμής και καινοτομία, καθώς και επαρκή και ευέλικτη παραγωγική ικανότητα, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται ότι οι συγκεντρώσεις δεν οδηγούν σε επίπεδα ισχύος στην αγορά που πιθανώς θα αύξαναν το κόστος για τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης των κατευθυντήριων γραμμών για τις συγχωνεύσεις, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, η Επιτροπή θα δώσει τη δέουσα βαρύτητα στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον ασφάλειας και άμυνας και ζητά από τα ενδιαφερόμενα μέρη να διατυπώσουν τις απόψεις τους για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των πτυχών. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει ιδίως τα συνολικά οφέλη από την ενίσχυση της άμυνας και της ασφάλειας εντός της Ένωσης που οδηγούν σε βελτίωση της αποτελεσματικότητας.

Όσον αφορά τον **αντιμονοπωλιακό έλεγχο**, η Επιτροπή είναι έτοιμη να παράσχει στην ευρωπαϊκή βιομηχανία καθοδήγηση σχετικά με τα έργα συνεργασίας εταιρειών στον τομέα της άμυνας, ιδίως όταν η συνεργασία αυτή είναι αναγκαία για την αύξηση της παραγωγής ή όταν μεμονωμένες εταιρείες δεν θα ήταν άλλως πώς σε θέση να αναπτύξουν ή να κατασκευάσουν από μόνες τους ένα προϊόν. Αυτό μπορεί επίσης να ισχύει για την από κοινού προμήθεια πρώτων υλών από αμυντικές εταιρείες. Κατά την αξιολόγηση των εν λόγω συμφωνιών, η Επιτροπή θα λαμβάνει επίσης υπόψη την αποδοτικότητα που διασφαλίζεται, συμπεριλαμβανομένου, για παράδειγμα, του θετικού αντικτύπου της εν λόγω συνεργασίας όσον αφορά την αμυντική ετοιμότητα και την ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού στον τομέα της άμυνας και της εσωτερικής αγοράς.

Η πραγματοποίηση **σημαντικών δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων** είναι ουσιώδης για την επέκταση της βιομηχανίας ώστε να επιτευχθεί ο στόχος αμυντικής ετοιμότητας της ΕΕ έως το 2030. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας, τα κράτη μέλη μπορούν να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει η ενδιάμεση επανεξέταση της χρηματοδότησης συνοχής για τη στήριξη των βιομηχανικών δυνατοτήτων στον τομέα της άμυνας και της στρατιωτικής κινητικότητας⁽²³⁾. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν πόρους από τα

⁽²³⁾ Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/1153, (ΕΕ) 2023/1525 και (ΕΕ) 2024/795 σχετικά με την παροχή κινήτρων για επενδύσεις που συνδέονται με τον

σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους προκειμένου να πραγματοποιήσουν εισφορές μετοχικού κεφαλαίου σε εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα (EATI), καθώς και για συνεισφορές σε προγράμματα της ΕΕ για τις δορυφορικές επικοινωνίες και στο EDIP, όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση με τίτλο «NextGenerationEU – Ο δρόμος προς το 2026»⁽²⁴⁾. Προκειμένου να καταστούν δυνατές οι συνεισφορές στο EDIP, είναι αναγκαίο να ολοκληρωθούν ταχύτατα οι νομοθετικοί τριμερείς διάλογοι που βρίσκονται σε εξέλιξη και να εισαχθεί εξουσιοδοτική διάταξη. Αυτές οι πρόσθετες ευκαιρίες χρήσης ενωσιακών κονδυλίων για την άμυνα ενισχύουν περαιτέρω τον όγκο των διαθέσιμων πόρων και, ως εκ τούτου, το σκεπτικό για την άρση των περιττών εμποδίων ή του διοικητικού φόρτου με σκοπό την αποτελεσματική ανάπτυξη αμυντικών επενδύσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, πρώτον, τα κρατικά μέτρα για τη στήριξη των επενδύσεων σε γενικές υποδομές, όπως η διεύρυνση των σιδηροδρομικών σηράγγων ή η ενίσχυση των οδικών ή σιδηροδρομικών γεφυρών για τη δημιουργία διαδρόμων κινητικότητας, δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, δεδομένου ότι αποτελούν καθήκοντα δημόσιας αρχής που σχετίζονται με την άσκηση κρατικών προνομίων. Το ίδιο ισχύει και για τις αρμοδιότητες των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών, οι οποίες κατά κανόνα εμπίπτουν επίσης στα καθήκοντα δημόσιας αρχής. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να κοινοποιούν τα μέτρα αυτά στην Επιτροπή.

Δεύτερον, υπό το τρέχον πλαίσιο, υφίσταται επιτακτικό ενωσιακό και εθνικό συμφέρον για την αύξηση της αμυντικής παραγωγής και παρατηρείται ότι οι φορείς της αγοράς αδυνατούν να ανταποκριθούν επαρκώς και εγκαίρως στην ανάγκη αυτή λόγω αρκετών αντικειμενικών παραγόντων (π.χ. κατακερματισμένες αγορές δημόσιων συμβάσεων, αβεβαιότητα ως προς τη ζήτηση με την πάροδο του χρόνου, πρόσβαση σε χρηματοδότηση). Ως εκ τούτου, η ειδική περίπτωση των μέτρων **κρατικής ενίσχυσης** για τη στήριξη επενδύσεων σε παραγωγική ικανότητα που αφορά προϊόντα και υπηρεσίες στον τομέα της άμυνας μπορεί κανονικά να θεωρηθεί ότι στηρίζει ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας χωρίς να επηρεάζει αρνητικά τους όρους ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, και ως εκ τούτου εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ. Όταν το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ εφαρμόζεται σε μέτρα κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να κοινοποιούν τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή. Σύμφωνα με το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ και τη σχετική νομολογία, η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα των εθνικών μέτρων για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας εξετάζεται κατά περίπτωση για κάθε τέτοιο μέτρο, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και τα αποτελέσματά του. Ως εκ τούτου, η εν λόγω διαπίστωση σχετικά με μέτρα κρατικών ενισχύσεων δεν θίγει την αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ σε εθνικά μέτρα που επηρεάζουν άλλους κανόνες της Ένωσης, π.χ. όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας. Οι κανόνες για την προώθηση μιας πανευρωπαϊκής αγοράς αμυντικών προϊόντων βελτιώνουν τις οικονομικές συνθήκες για επενδύσεις στην παραγωγή στον τομέα της άμυνας και, ως εκ τούτου, ενισχύουν την ασφάλεια της Ένωσης και των επιμέρους κρατών μελών της. Επομένως, όταν πρόκειται για τομείς άλλους εκτός των κρατικών ενισχύσεων, όλες οι αιτήσεις παρέκκλισης από το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ θα εξακολουθήσουν να εξετάζονται ενδελεχώς.

τομέα της άμυνας στον προϋπολογισμό της ΕΕ με σκοπό την εφαρμογή του σχεδίου ReArm Europe: [COM(2025) 188 final, 22.4.2025].

(²⁴) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: NextGenerationEU - Ο δρόμος προς το 2026, [4.6.2025, COM(2025) 310 final].

Τρίτον, όταν η δημόσια στήριξη συνιστά **κρατική ενίσχυση** και δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, μπορεί να καλύπτεται από τις δυνατότητες συμβατότητας που παρέχονται βάσει των υφιστάμενων κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις, των σχετικών πλαισίων ή του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ⁽²⁵⁾. Οι ενισχύσεις αυτές, είτε με τη μορφή μεμονωμένων ενισχύσεων είτε με τη μορφή καθεστώτων ενισχύσεων, μπορούν επίσης να εγκρίνονται απευθείας βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ. Βάσει της διάταξης αυτής, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει ότι οι ενισχύσεις για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εισροών για την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών στον αμυντικό τομέα, συμβιβάζονται με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειται προς το κοινό συμφέρον. Κατά τη συνολική στάθμιση του θετικού έναντι του αρνητικού αντικτύπου στον ανταγωνισμό και το εμπόριο, η Επιτροπή θα λάβει δεόντως υπόψη τη συμβολή του μέτρου στον στόχο της αμυντικής ετοιμότητας έως το 2030, καθώς και τις ιδιαιτερότητες της αμυντικής αγοράς, όπου η ζήτηση προέρχεται από τα κράτη μέλη, τα οποία ελέγχουν την απόκτηση των προϊόντων και των τεχνολογιών που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών. Τα στοιχεία που πρέπει να εκτιμώνται ως θετικά στη συνολική στάθμιση μπορούν, για παράδειγμα, να περιλαμβάνουν το γεγονός ότι η ενίσχυση χορηγείται στο πλαίσιο ενωσιακών προγραμμάτων ⁽²⁶⁾, τη συμβολή της επένδυσης στην κάλυψη των αναγκών ανθεκτικότητας της Ένωσης, την ανάγκη τα κράτη μέλη να προστατεύουν τα ουσιώδη συμφέροντά τους στον τομέα της ασφάλειας· τη διασυννοριακή συνεργασία που υποστηρίζεται από το έργο, κατά περίπτωση· τον θετικό αντίκτυπο στη διαλειτουργικότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας ή των εισροών τους σε ολόκληρη την Ένωση ⁽²⁷⁾, τη μείωση των εξαρτήσεων από τρίτες χώρες ή τη συμβολή του έργου στην κάλυψη κρίσιμων ελλείψεων αμυντικών δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, εκείνων που προσδιορίζονται στη λευκή βίβλο και στο μέσο δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (στο εξής: μέσο SAFE) ⁽²⁸⁾.

Η Επιτροπή θα δίνει προτεραιότητα στον χειρισμό υποθέσεων που έχουν ως στόχο τους την αμυντική ετοιμότητα, είτε κοινοποιούνται ως μεμονωμένες ενισχύσεις είτε ως καθεστώτα ενισχύσεων. Κατά την αξιολόγησή της, θα διασφαλίσει ότι, στον βαθμό που συνιστά κοινοποιήσιμη κρατική ενίσχυση, η στήριξη αυτή είναι αναγκαία, αναλογική και δεν οδηγεί σε υπεραποζημίωση. Η Επιτροπή θα δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε ζητήματα ή αιτήματα για διευκρινίσεις που εγείρονται στο πλαίσιο των προετοιμασιών των κρατών μελών για την εφαρμογή του μέσου SAFE, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στο εν λόγω μέσο ⁽²⁹⁾, αλλά και για να αξιολογήσει αν η αύξηση της αμυντικής παραγωγής

⁽²⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.

⁽²⁶⁾ Όπως τα ενωσιακά προγράμματα για την αμυντική βιομηχανία και τα ταμεία συνοχής.

⁽²⁷⁾ Για παράδειγμα, όταν τα προϊόντα μπορούν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες πολλών χρηστών σε ολόκληρη την Ένωση, η υλοποίηση λαμβάνει τη μορφή διαρθρωμένων προσπαθειών για τη διασφάλιση διαφοροποίησης του εφοδιασμού.

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2025, για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) μέσω της Ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας (ΕΕ L, 2025/1106, 28.5.2025).

⁽²⁹⁾ Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να λάβουν χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μέσου SAFE εκφράζουν το ενδιαφέρον τους έως το τέλος του Ιουλίου του 2025. Λίγο αργότερα, θα λάβουν από την

και/ή η επέκταση της αμυντικής βιομηχανίας για την επίτευξη αμυντικής ετοιμότητας έως το 2030 δημιουργεί ορισμένους περιορισμούς στους τομείς που σχετίζονται με την άμυνα που προκύπτουν, μεταξύ άλλων παραγόντων, ιδίως από την περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Εάν χρειαστεί, η Επιτροπή θα παράσχει κατάλληλη και έγκαιρη καθοδήγηση σχετικά με την αξιολόγηση της δημόσιας στήριξης για τον τομέα της άμυνας ⁽³⁰⁾. Προκειμένου να κατανοήσει αν η εν λόγω καθοδήγηση είναι απαραίτητη και —αν όντως είναι— το πιθανό πεδίο εφαρμογής της, η Επιτροπή θα αναζητά εκ των προτέρων στοιχεία, μέσω συνεχούς και διαρθρωμένου διαλόγου με τα κράτη μέλη (συμπεριλαμβανομένων από κοινού όλων των αρμόδιων αρχών, π.χ. εκείνων που είναι αρμόδιες για τις κρατικές ενισχύσεις, τη βιομηχανία και την άμυνα) και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η τόνωση των δημόσιων επενδύσεων στον τομέα της άμυνας είναι απαραίτητη και αποτελεί επείγουσα ανάγκη, αλλά δεν αρκεί. Η ανακοίνωση για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων ⁽³¹⁾, σε ευθυγράμμιση με τη λευκή βίβλο για την αμυντική ετοιμότητα έως το 2030, υπογράμμισε πόσο σημαντική είναι η κινητοποίηση ιδιωτικής χρηματοδότησης για την αμυντική βιομηχανία και επισήμανε ότι απαιτείται αποφασιστική και επείγουσα δράση προκειμένου να αυξηθούν δραστικά οι ευκαιρίες χρηματοδότησης για τις εταιρείες της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας. Οι ευρωπαϊκές εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης ⁽³²⁾, πρέπει να έχουν καλύτερη και πιο εύελικτη πρόσβαση σε κεφάλαια, συμπεριλαμβανομένων μέσω εγγύησης για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων των επενδύσεων, ώστε να αναπτύξουν τις λύσεις τους σε βιομηχανική κλίμακα και να ηγηθούν της βιομηχανικής ανάπτυξης που χρειάζεται η Ένωση.

Στο πλαίσιο του ταμείου InvestEU ⁽³³⁾, οι χρηματοδοτικές ή επενδυτικές πράξεις που χαρακτηρίζονται ως «στρατηγικές επενδύσεις», συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υλοποιούνται στον τομέα της άμυνας, υπόκεινται σε ειδικούς περιορισμούς επιλεξιμότητας, οι οποίοι μπορούν να παρεμποδίσουν τη δυνατότητα αποτελεσματικής χρήσης του ταμείου InvestEU για τη στήριξη επενδύσεων στην ευρωπαϊκή τεχνολογική και βιομηχανική βάση στον τομέα της άμυνας. Η Επιτροπή προτείνει να προσαρμοστούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τον τομέα της άμυνας στις ιδιαιτερότητες των

Επιτροπή ειδοποίηση σχετικά με τις προσωρινές κατανομές των ποσών των δανείων που διατίθενται σε κάθε κράτος μέλος. Έως το τέλος του Νοεμβρίου του 2025, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής, συνοδευόμενη από το σχέδιο για τις ευρωπαϊκές επενδύσεις στον τομέα της άμυνας. Η υπογραφή δανειακής σύμβασης με την Επιτροπή θα δώσει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να λάβουν χρηματοδότηση.

⁽³⁰⁾ Η καθοδήγηση σχετικά με τη συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων μπορεί να λάβει διάφορες μορφές ανάλογα με τις ανάγκες —από ένα εγχειρίδιο σχετικά με συναφή προηγούμενα ή μια ερμηνευτική ανακοίνωση έως κατευθυντήριες γραμμές ή πλαίσια της Επιτροπής που θα ισχύουν βάσει αυτοδέσμευσης.

⁽³¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων: Στρατηγική για την προώθηση της δημιουργίας πλούτου για τους πολίτες και της οικονομικής ανταγωνιστικότητας στην ΕΕ: [COM(2025) 124 final].

⁽³²⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2025/1099 της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2025, σχετικά με τον ορισμό των μικρών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης (mid-cap) (C/2025/3500: ΕΕ L, 2025/1099).

⁽³³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017: PE/74/2020/REV/1: (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

χρηματοδοτικών μέσων (δάνεια, εγγυήσεις δανείων και χρηματοδότηση μετοχικού κεφαλαίου) που προσφέρονται στο πλαίσιο του ταμείου InvestEU, διατηρώντας παράλληλα τις αναγκαίες διασφαλίσεις. Έτσι θα ενισχυθεί και θα απλουστευθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση και θα καταστεί δυνατή η βελτίωση της στήριξης για τη μεγέθυνση και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας.

Μολονότι το ενωσιακό πλαίσιο βιώσιμης χρηματοδότησης⁽³⁴⁾ δεν εμποδίζει τη χρηματοδότηση του τομέα της άμυνας, τόσο ο χρηματοπιστωτικός τομέας όσο και ο τομέας της άμυνας μπορούν να επωφεληθούν από πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του πλαισίου μέσω μιας ανακοίνωσης καθοδήγησης. Για να έχουν οι επενδυτές ασφάλεια δικαίου, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι μόνο τα οπλικά συστήματα που απαγορεύονται από τις διεθνείς συμβάσεις για τα όπλα στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη τα περισσότερα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των εξαιρέσεων από τους δείκτες αναφοράς για την κλιματική μετάβαση και τους ευθυγραμμισμένους με τη συμφωνία του Παρισιού δείκτες αναφοράς. Επιπλέον, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι οι ανάγκες και οι ιδιαιτερότητες της αμυντικής βιομηχανίας λαμβάνονται πλήρως υπόψη στις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας, ιδίως διευκρινίζοντας ότι στην αμυντική βιομηχανία είναι πιθανότερο να χρησιμοποιούνται διατάξεις για την απόκρυψη ευαίσθητων πληροφοριών (για παράδειγμα σχετικά με τους όγκους εφοδιασμού με πρώτες ύλες ή ορισμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα) από ό,τι σε άλλους τομείς. Εάν κριθεί σκόπιμο, σε συνέχεια των αναθεωρήσεων της οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες⁽³⁵⁾ που βρίσκονται σε εξέλιξη, η Επιτροπή θα προβεί σε πρόσθετες προσαρμογές κατά την επικείμενη επανεξέταση των ευρωπαϊκών προτύπων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας⁽³⁶⁾ το 2025. Τέλος, κατά την επανεξέταση του κανονισμού περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών⁽³⁷⁾, εάν κριθεί απαραίτητο, η Επιτροπή θα παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τη σχέση μεταξύ των επενδύσεων στον τομέα της άμυνας και του ενωσιακού πλαισίου βιωσιμότητας για την επίτευξη του στόχου αμυντικής ετοιμότητας.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων και διασφάλιση πλαισίων απασχόλησης προσαρμοσμένων στην αμυντική ετοιμότητα

Η κάλυψη των ελλείψεων δυνατοτήτων και η ενίσχυση της αμυντικής παραγωγής εξαρτώνται από τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων δεξιοτήτων και καινοτόμων ταλέντων στην αμυντική βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των παραγόντων της αλυσίδας εφοδιασμού, από τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις έως τους κύριους αναδόχους. Παρότι

⁽³⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

⁽³⁵⁾ COM(2025) 81 final

⁽³⁶⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/2772 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2023, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας: (C/2023/5303): (ΕΕ L, 2023/2772, 22.12.2023).

⁽³⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2088 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2019, περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών: PE/87/2019/REV/1: (ΕΕ L 317 της 9.12.2019, σ. 1).

ο ευρωπαϊκός αμυντικός τομέας διαθέτει εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό με πληθώρα δεξιοτήτων, για να αναπτυχθεί σε μεγάλη κλίμακα, η βιομηχανία θα πρέπει να προσελκύσει, να εκπαιδεύσει, να απασχολήσει, να αναβαθμίσει και να επανειδικεύσει και να διατηρήσει περισσότερα talenta, από τεχνικούς έως μηχανικούς και εξειδικευμένους ειδικούς, και να αναβαθμίσει τις δεξιότητές τους. Η αύξηση του ποσοστού των αποφοίτων στους τομείς των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (στο εξής: STEM) αποτελεί προϋπόθεση εν προκειμένω. Η Ένωση Δεξιοτήτων⁽³⁸⁾, συμπεριλαμβανομένου του στρατηγικού σχεδίου για την εκπαίδευση στους τομείς STEM που την υποστηρίζει, θα διευκολύνει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού με σκοπό τη στήριξη της αμυντικής βιομηχανίας, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση του συμφώνου για τις δεξιότητες⁽³⁹⁾ και με την επανεξέταση και την υλοποίηση στοχευμένων ακαδημιών δεξιοτήτων και τη στήριξη κέντρων επαγγελματικής αριστείας. Η Επιτροπή θα στηρίζει πρόσθετα κέντρα επαγγελματικής αριστείας για την αμυντική βιομηχανία, καθώς και την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, και θα στηρίζει την εκπαίδευση που σχετίζεται με την άμυνα, σύμφωνα με τη στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία⁽⁴⁰⁾, ιδίως μέσω ευκαιριών που παρέχονται από τα ευρωπαϊκά βιομηχανικά προγράμματα στον τομέα της άμυνας και το πρόγραμμα Erasmus+.

Η διασφάλιση υψηλών προτύπων για την υγεία, την ασφάλεια και τα εργασιακά δικαιώματα των στρατιωτικών δυνάμεων και των εργαζομένων στην αμυντική βιομηχανία είναι ζωτικής σημασίας για την πλήρη επίτευξη του στόχου της αμυντικής ετοιμότητας της Ευρώπης και για την προσέλκυση και διατήρηση ειδικευμένου προσωπικού. Το στρατιωτικό προσωπικό και οι εργαζόμενοι στη βιομηχανία επιτελούν ζωτικούς ρόλους όταν ο πόλεμος εξαπλώνεται στα σύνορά μας, αλλά και για την οικοδόμηση μακροχρόνιας ευρωπαϊκής ειρήνης. Η οδηγία για τον χρόνο εργασίας⁽⁴¹⁾ αποτελεί ακρογωνιαίό λίθο του κεκτημένου της Ένωσης στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής και της απασχόλησης, καθώς διασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων μέσω ελάχιστων προτύπων για τις ώρες εργασίας και τις περιόδους ανάπαυσης. Στο κυρίαρχο γεωπολιτικό τοπίο, για να γίνει πραγματικότητα η αμυντική ευελιξία και να προωθηθεί η βιομηχανική ανάπτυξη έως το 2030, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον στόχο της αμυντικής ετοιμότητας κατά την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας. Όσον αφορά τη βιομηχανική παραγωγή και την παροχή συναφών υπηρεσιών στον τομέα της άμυνας, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στην οδηγία⁽⁴²⁾ μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε περίπτωση αύξησης των δραστηριοτήτων, μεταξύ άλλων για την αμυντική ετοιμότητα, και καλεί τα κράτη μέλη να παράσχουν νομική σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την εφαρμογή τους. Όσον αφορά τις ένοπλες δυνάμεις, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η οδηγία μπορεί να μην εφαρμόζεται σε σχέση με ορισμένες ειδικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της ενεργού ανάπτυξης. Παράλληλα με τη διατήρηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων ευελιξίας, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους για την εφαρμογή της οδηγίας στο στρατιωτικό

⁽³⁸⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο: Μια Ένωση Δεξιοτήτων: [COM(2025) 90 final, 5.3.2025].

⁽³⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα: [COM(2020) 274 final, 1.7.2020].

⁽⁴⁰⁾ Κοινή ανακοίνωση με τίτλο: Μια νέα στρατηγική για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία: επίτευξη ετοιμότητας στην ΕΕ μέσω μιας ανθεκτικής αμυντικής βιομηχανίας με υψηλό βαθμό ανταπόκρισης: [JOIN(2024) 10 final, 5.3.2024].

⁽⁴¹⁾ Οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας: (ΕΕ L 299 της 18.11.2003, σ. 9).

⁽⁴²⁾ Ιδίως στα άρθρα 17 και 18 της οδηγίας 2003/88/ΕΚ.

προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά το αν κρίνεται σκόπιμο να τροποποιηθεί η οδηγία προκειμένου να ενισχυθούν οι υφιστάμενες εξαιρέσεις.

Συμπέρασμα

Οι ένοπλες συγκρούσεις επέστρεψαν στην Ευρώπη και οι γεωστρατηγικές και υβριδικές απειλές πολλαπλασιάζονται γύρω μας. Κατά την παρούσα δεκαετία θα προκύψει μια νέα διεθνής τάξη. Εάν δεν θέλουμε απλώς να αποδεχτούμε τις συνέπειες που θα έχει αυτό για την Ευρώπη και τον κόσμο, πρέπει να διαμορφώσουμε εμείς αυτήν τη νέα τάξη. Είναι πλέον καιρός να ενισχυθεί η αμυντική ετοιμότητα της Ευρώπης, η οποία έχει αποδυναμωθεί από την υστέρηση των επενδύσεων σε αμυντικές δυνατότητες, τις σημαντικές ελλείψεις δυνατοτήτων και την περιττή γραφειοκρατία, καταστάσεις που υφίστανται επί δεκαετίες και τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να αντιμετωπίσουν επείγοντως.

Η μαζική αύξηση των ευρωπαϊκών αμυντικών δαπανών που ανακοινώθηκε με το σχέδιο ReArm Europe / Ετοιμότητα έως το 2030, σε συνδυασμό με ένα ειδικό χρηματοδοτικό μέσο για τη στήριξη των αμυντικών επενδύσεων των κρατών μελών, απαιτεί επανεξέταση της υφιστάμενης ενωσιακής νομοθεσίας ώστε να καταστεί πιο ευέλικτη και να είναι σε θέση να προσελκύσει μεγαλύτερες επενδύσεις στον τομέα της άμυνας. Απαιτείται απλούστευση, επιτάχυνση και ενίσχυση της ευελιξίας. Με βάση τα αποτελέσματα των ευρέων δημόσιων διαβουλεύσεων, καθώς και με βάση τους στρατηγικούς διαλόγους και τους διαλόγους εφαρμογής που πραγματοποιήθηκαν με τη βιομηχανία και τα κράτη μέλη, το παρόν Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα προτείνει στροφή προς μια νοοτροπία αμυντικής ετοιμότητας και ευελιξίας ως προς το νομοθετικό πλαίσιο της Ένωσης: να αρθούν τα κανονιστικά εμπόδια, να απλουστευθούν και να εναρμονιστούν οι κανόνες και οι διαδικασίες που αφορούν ειδικά τον τομέα της άμυνας, καθώς και οι κανονισμοί της Ένωσης που έχουν αντίκτυπο στην αμυντική βιομηχανία παρότι δεν αφορούν ειδικά την άμυνα. Αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της αμυντικής βιομηχανίας που παρεμποδίζουν την ευρωπαϊκή τεχνολογική και βιομηχανική βάση στον τομέα της άμυνας να ανταποκριθεί με τη μέγιστη δυνατή ευελιξία στις τρέχουσες αυξημένες ανάγκες της Ένωσης, ιδίως λαμβανομένων υπόψη των αυξημένων εντάσεων σε παγκόσμιο επίπεδο και του επιθετικού πολέμου στην Ουκρανία.

Η ιστορία έχει δείξει ότι η αναποφασιστικότητα και η καθυστέρηση δεν συγχωρούνται. Αποστολή μας είναι να διασφαλίσουμε την ανεξαρτησία της Ευρώπης. Το παρόν Omnibus για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα σηματοδοτεί ένα σημαντικό βήμα προς την οικοδόμηση μιας ανεξάρτητης Ευρώπης που θα εξυπηρετεί τους σκοπούς μιας Pax Europaea, ενισχύοντας την ικανότητα της Ευρώπης να διαφυλάσσει την ειρήνη και την ασφάλεια, ώστε το μέλλον μας να μπορεί να είναι απαλλαγμένο από εξαναγκασμό και επιθετικότητα και οι επόμενες γενιές να είναι σε θέση να βιώσουν το ευρωπαϊκό όνειρο για το οποίο αγωνίστηκαν τόσο σκληρά οι ιδρυτές μας, με ειρήνη και ευημερία, αποτρέποντας τον πόλεμο και τις επακόλουθες μαζικές απώλειες ανθρώπινων ζωών και περιβαλλοντικές ζημιές.